

Metodický materiál zo vzdelávacieho seminára:

Osobnostný rozvoj učiteľov v MŠ

Téma seminára: Předškoláček

Olomouc 25.3.2019 - 29.3.2019

Partnerská organizácia: www.agamos.cz

Spracovali:

Mgr. Zuzana Vyšňovská

Mgr. Danka Chlebáková

Školská zrelosť

Kresba postavy a jej vyhodnotenie - z testov MaTeRs

Dominancia hornej končatiny: pravák, ľavák, strieda ruky

Tlak na podložku: slabý, priemerný, zvýšený, mierne zvýšený, striedavý

Vedenie línie: istá, neistá, kostrbatá

HODNOTENIE VLASTNEJ KRESBY:

Maximálne 5 bodov

1 BOD Dieťa začalo kresliť (vzalo do ruky ceruzku a do kresby sa pustilo)

1 BOD Kresba je **aspoň** na úrovni **hlavonožca** (kruhový tvar a končatiny)

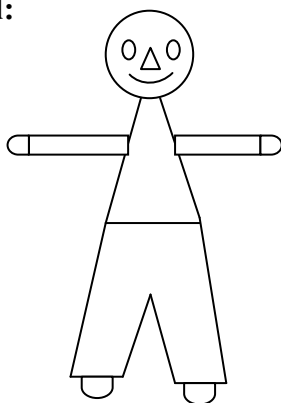
1 BOD Kresba je rozdelená na časti: **hlava, trup, horné a dolné končatiny** (keď chýba niektorá z častí, tento bod nepriznáme)

1 BOD Kresba obsahuje aspoň 4 zo 7-mich podmienok:

- Horné i dolné končatiny sú nakreslené **dvojitou líniou**, v prípade, že dieťa nakreslilo ženskú postavu s dlhou sukňou, nevyžadujeme dvojitú líniu dolných končatín, ale musia byť zakreslené nohy alebo topánky.
- Postava má **krk**.
- Na oboch rukách je zreteľne **5 prstov**, dolné končatiny sú **ukončené nohou, resp. topánkou**.
- Tvár má všetky časti (**oči, nos, ústa** popr. uši).
- Kresba obsahuje **aspoň jeden detail** (gombíky, ozdoby na šatách, zips, vrecká, okuliare, ozdoby vo vlasoch, zuby, pupok, kabelka a pod.).
pozn. vlasy sa neberú ako detail.
- Postava je **proporčná** (vzhľadom k ostatným častiam tela sú veľkosti primerané, ruky a nohy približne rovnaké, obe horné končatiny musia vychádzať z hornej časti trupu, trup nie je vychýlený k jednej strane, a pod.).
- Jednotlivé línie na seba nadväzujú (napr. ruka je k telu pripojená, a pod.)

1 BOD Keď je splnených aspoň 6 bodov zo 7- mich (z predchádzajúceho bodu).

Príklad:

Hodnotenie:

1 bod

1 bod

1 bod

1 bod **1 bod**

X

X

1 bod

X

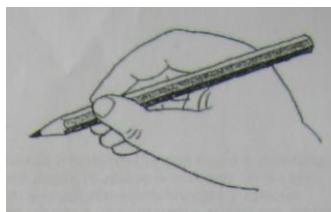
1 bod

1 bod

spolu 4 body = postava je zrelá pre školu

DRUHY ÚCHOPU:

Správny úchop:

Pre správne držanie je vhodné používať trojhranný program (ceruzky i pastelky v tvare trojuholníka). Nesmieme zabúdať na postavenie ruky pri písaní. Smer horného konca ceruzky smeruje vždy do oblasti medzi ramenom a lakt'om. Pohyb po papieri musí vychádzať z ramena, ruka sa neohýba v zápästí. Pozor na kľčovité zovretie ceruzky, od čoho sa odvíja nadmerný tlak na podložku. Kresba je tak vytlačená, kostrbatá.

Nesprávny úchop:

Úchop s vysoko položeným ukazovákom

Prsty vytvárajú prílišný tlak na písací materiál, ukazovák sa prehýna a je v zlej polohe. Prsty sú obmedzené v pohybe a pri potrebe dlhšieho a rýchlejšieho písania sa znižuje rýchlosť a kvalita písma. Ruka bolí a je v napätí.

Úchop s palcom cez písacie náradie

Ukazovák a prostredník sú na správnom mieste, ale palec nie je oproti ukazováku, ale je vysunutý cez písacie náradie. Pri tomto úchope sa ceruza posúva medzi palec a ukazovák na tretí článok ukazováku a smeruje miesto za rameno od tela. Pri fixovaní tohto nesprávneho úchopu sa môže vyklenúť zápästie a vznikne drápovitý úchop, ktorý znemožňuje pri písaní pohybovať zápästím.

Klarinetový úchop

Bruška štyroch prstov sa opierajú o ceruzku, palec je v opozícii. Prsty nemajú potrebu vytvárať pohyb, ten vychádza zo zápästia a lakt'a. Ruka väčšinou nie je podložená na podložke a ceruzka stojí na špičke, niekedy smeruje od tela.

Cigaretový úchop

Ceruza leží medzi ukazovákom a prostredníkom, palec môže byť položený na ceruzke alebo je cez ceruzku. Niekedy sa môže tiež palec a ukazovák spojiť bruškom nad ceruzkou. Úchop nedovoľuje pohyb prstov a ceruzka kľže medzi prstami.

Hrstičkový úchop

Na tomto úchope sa podieľajú štyri prsty – palec, ukazovák, prostredník a prsteník, ktoré ceruzu podopierajú. U detí s týmto úchopom je potrebné včas nastaviť a fixovať správny štipcový úchop.

Niektorí rodičia tento úchop považujú za správny a to je taktiež jeden z dôvodov, prečo ho používa pri písaní veľa školákov i dospelých.

Štipcový úchop so silným prítlakom na písacie nástroje

Pokiaľ je ruka spastická, nie sú uvoľnené prsty a dlaň ruky, vzniká i pri správnom štipcovom úchope silný tlak na písacie náradie. Prsty sú zovreté, sú v napätí a v obmedzenom pohybe.

Štipcový úchop so zovretými prstami v dlani

Niekedy ma dieťa správne vyvedený štipcový úchop, ale malíček a prsteník sú zovreté v dlani. Pri kreslení/písaní sa po určitej dobe sa i prostredník posunie do dlane. Prikláňa sa tam, kde vzniká väčšie

napätie.

TEST ŠKOLSKEJ ZRELOSTI PRE RODIČOV DETÍ PREDŠKOLSKÉHO VEKU

1. Dieťa je primerane fyzicky vyspelé (meria aspoň 115 cm a váži okolo 20 kg.).
2. Je pohybovo obratné a šikovné.
3. Vie kresliť, dokáže obkresliť základné geometrické tvary, vyjadriť kresbou jednoduchý námet.
4. Správne vyslovuje všetky hlásky, dokáže artikulovať i problematické slova.
5. Dokáže vyjadriť svoje myšlienky, nevyskytujú sa skomoleniny, dysgramatizmy ani neologizmy.
6. Pozná začiatočnú a konečnú hlásku v slove.
7. Zvládne zložiť puzzle, vyriešiť bludište, nájsť na obrázku detail.
8. Zvládne číselný rad do 10, porovnávať malé množstvo predmetov (viac/menej), vyjadriť počtom konkrétne predmety, niekedy i jednoduché sčítanie a odčítanie.
9. Orientuje sa v priestore, používa pojmy označujúce polohu (hore, dole ...), označí prvý a posledný prvok (prípadne ďalší) v rade.
10. Sústreďí sa na činnosť a počúvanie.
11. Nepotrebuje po obede spať, ranné vstávanie prebieha bez väčších problémov.
12. Nemá strach z cudzích ľudí, vie požiadať o hračku, o pomoc, nemá problémy zapojiť sa do skupiny vrstovníkov.
13. Bez problémov sa zapojuje do hier s pravidlami.
14. Nie je zvýšene plačlivé, nestriedajú sa u neho nálady radosti a ľútosti.

Pokiaľ dieťa nespĺňa 5 – 7 predpokladov, je dobré iniciovať vyšetrenie v špeciálno-pedagogickej poradni.

ORIENTAČNÁ PYRAMÍDA HLÁSOK

